

Elkunderne er malket for milliarder

Det frie elmarked for danske husstande er en fiasko, der hvert år koster kunderne 400 millioner kroner, viser ny rapport.

Af [Magnus Bredsdorff](#), [Sanne Wittrup](#), fredag 10. jun 2011 kl. 06:02

2,4 milliarder kroner har de danske husholdninger betalt for meget for strømmen i de seneste seks år, hvor de har haft mulighed for frit at vælge elleverandør. Det viser en rapport, som konsulenthuset Ea Energianalyse har udarbejdet for Energistyrelsen.

Ifølge rapporten betaler husholdningerne 4-5 øre for meget for hver kilowatttime, medmindre de har skiftet strømleverandør eller til et andet produkt hos deres eksisterende elselskab. Det har kun omkring hver tiende dansker gjort.

Energitilsynet regulerer ganske vist prisen, som elselskaberne må tage for strømmen hos de kunder, der ikke skifter selskab. Men metoden fungerer ikke i praksis, fastslår partner Mikael Togeby, Ea Energianalyse.

Ikke til gavn for forbrugerne

»Reglerne blev primært indført for at beskytte forbrugerne, men uheldigvis er de ikke til gavn for dem,« siger han. En gennemsnitlig husstand betaler 160 kroner årligt for meget til elselskabet. Dertil kommer de små erhvervs-kunder, som heller ikke har skiftet leverandør.

Alene for et selskab som Dong løber merprisen op i knap 200 millioner kroner årligt, når de tælles med. Merprisen, som elselskaberne kradser ind, svarer nogenlunde til, hvad danskerne sidste år betalte i produktionsstøtte til alle vindmøller og andre vedvarende energianlæg i Danmark.

Ifølge Mikael Togeby er det i dag både bøvet og vanskeligt selv at vælge det bedste tilbud på strøm:

»Netop derfor er det problematisk, at reguleringen fungerer så dårligt.«

Store virksomheder vinder

De store vindere på det frie elmarked er de store virksomheder. Renset for inflation, stigende kulpriser og CO2-kvoter er deres elregning faldet med 16 pct., mens de private kunders er steget 21 pct. I 1995 betalte private kunder en tredjedel mere for strømmen end virksomhederne. I dag er forskellen vokset til 70 pct.

»Elliberaliseringen har været en fiasko. Stik imod, hvad der blev stillet i udsigt, er priserne steget. Der er simpelthen taget penge fra forbrugerne i det forløb,« siger chefkonsulent Martin Salamon, Forbrugerrådet.

»Når der ikke er ordentlig konkurrence mellem elhandlerne, nytter det meget lidt at liberalisere.«

Allerede inden elmarkedet for husholdningerne blev givet frit, anså professor Frede Hvelplund, Aalborg Universitet, den danske model for 'noget bras', som ville få husholdningernes regning til at stige.

»Jeg har ikke ændret min vurdering. Liberalisering var en fejltagelse. Når de små forbrugere skal konkurrere med de store industrikunder, så kommer de små til at betale gildet,« siger han.

»Der er bare kommet et ekstra led med en masse unødvendige sælgere, som skal have smør på brødet, ind i billedet,« tilføjer han.

Elselskaberne åbne for diskussion

Direktør Lars Aagaard fra elselskabernes organisation, Dansk Energi, vil gerne diskutere, om der skal indføres nye regler for priserne for privatkunder. Han afviser dog, at elselskaberne selv scorer hele den ekstraregning, som elkunderne betaler. En del går til forsikringer mod prisstigninger, mens kunderne er sikret samme pris et kvartal i træk.

»Betalingen og risikoen skal hænge sammen,« siger han.

Ifølge energi- og klimaminister Lykke Friis (V) skal det frie elmarked være en fordel for husholdningerne.

»Det er utilfredsstillende, at de mindre forbrugere ikke har fået fuldt udbytte af liberaliseringen,« siger hun.

Energiministeriet planlægger en kulegravning af området.

»Derudover vil jeg anbefale forbrugerne, at man aktivt vælger leverandør og produkt, hvis man er utilfreds,« siger hun.